

DREERIE

VOOR DEN HAAG

MANIFEST
2026 - 2030

INHOUD

WIJ ZIJN DRERRIE VOOR DEN HAAG.....	3
1. EEN GEMEENTE VOOR HEEL DEN HAAG.....	6
2. BETAALBAAR WONEN IN DEN HAAG.....	7
3. IEDEREEN EVEN VEILIG IN DEN HAAG.....	8
4. ONDERWIJS EN KANSEN VOOR DE JEUGD.....	9
5. DEN HAAG, ÉCHTE STAD VAN VREDE EN RECHT, IN WOORD EN DAAD.....	10
6. ZORG EN WELZIJN OP MAAT VOOR JONGEREN.....	11
7. WERK EN INKOMEN: EERLIJK INKOMEN VOOR IEDEREEN.....	12
8. DUURZAME EN LEEFBARE WIJKEN.....	13
9. PARKEREN EN TOEGANKELIJK OPENBAAR VERVOER EN MOBILITEIT.....	14
10. CULTUUR EN SPORT VOOR IEDEREEN.....	15

WIJ ZIJN DRERRIE VOOR DEN HAAG

Drerrie betekent lef, trots en liefde voor de straat; een woord dat gebruikt kan worden om je niet serieus te nemen, maar dat wij nu dragen als symbool van wie wij zijn. Wij zijn de kinderen van Den Haag. Deze stad heeft ons grootgebracht, van de speelpleinen in de Rivierenbuurt tot aan de golven van Scheveningen. Wij zijn het Den Haag van nu en de vormgevers van het Den Haag van de toekomst.

Het idee voor Drerrie begon op een winteravond tijdens het WK voetbal in 2022. Marokko haalde de kwartfinales en Den Haag vierde feest. Met vlaggen, toeters en trots vulden we de straten. Maar wat begon als een nacht van vreugde, eindigde in de felle koplampen van de ME.

Toen vroegen wij ons af: hoe kan het zo zijn dat iets zo simpels als een viering, totaal uitmondt in het tegenovergestelde? Dat je hier geboren en getogen bent, maar je nog steeds voelt alsof je op bezoek bent in je eigen stad? Hoe kan het dat wij het stadhuis uit ons slaapkamerraam kunnen zien, maar het voelt alsof we er bijna niets te vertellen hebben? Waarom wordt er alleen over ons gepraat als ergens de schuldige bij gezocht moet worden, maar nooit mét ons als een gelijkwaardige gesprekspartner?

Wij willen niet nog langer toeschouwer zijn in onze eigen stad. Het is tijd om onze toekomst in eigen handen te nemen.

Wij zijn Hagenezen

Wij zijn Den Haag. Van noord tot zuid, van west tot oost. Wij kennen de pleinen, markten, gebedshuizen, cafés, buurthuizen, stranden en straten. Onze wortels zitten diep. Hier zijn wij opgegroeid, kunnen we hopelijk oud worden, worden onze kinderen geboren, en liggen onze herinneringen en onze dromen.

Wij dragen verantwoordelijkheid

We voelen dat er steeds een grotere kloof is tussen de politiek en de realiteit van de stad daarbuiten. Het bestuur van onze stad zou niet uitbesteed moeten worden aan een selecte groep mensen, terwijl de inwoners van de stad zelf steeds diverser worden. Wij willen een brug slaan tussen het stadhuis en de straat, om te laten zien dat het aan ons allemaal is om bezig te zijn met de stad waar wij in wonen.

Wij zijn geen indringers

Het grootste probleem in Den Haag is niet dat er te veel jongeren zijn, maar dat te veel jongeren zich buitengesloten voelen. Terwijl wij hier geboren zijn. Terwijl wij hier leren, werken en liefhebben. Den Haag is ons thuis, en toch moeten we te vaak vechten om het zo te voelen. Of het nou opzettelijk is of niet, vaak krijg je het gevoel maar een aanhangsel te zijn, mosterd na de maaltijd. Terwijl het steeds moeilijker wordt om een toekomst op te bouwen in de stad waar je geboren en getogen bent. Wij willen niet later de stad of zelfs het land uit moeten om onze toekomst op te bouwen. Het is de hoogste tijd om ervoor te zorgen dat wij onze eigen prioriteit worden, of het nou gaat om het vieren van een feest of het vinden van een betaalbare woning.

Onze stad, ons verhaal

Wij nemen het woord Drerrie terug als geuzennaam. Nooit meer een label om ons klein te maken, maar een vlag die wij hoog dragen. Want wij zijn niet het probleem, wij zijn de toekomst van deze stad.

Onze stem telt

De enige manier om Den Haag een toekomst te geven, is door álle Hagenezen serieus te nemen. Als de gemeente ons niet begrijpt, dan maken wij onszelf verstaanbaar. Als de politiek ons overslaat, dan pakken wij onze stoel aan tafel. Dat men ons niet altijd het voordeel van de twijfel gunt, dat zijn we gewend. Wij vertrouwen in elkaar, iedereen die met ons samen een nog mooiere plek wil maken van Den Haag. Meer dan jou en ons samen hebben we niet nodig.

Wat wij willen

Drerrie voor Den Haag wil een stad die een thuis is voor iedereen. Waar ouderen waardig oud kunnen worden, waar jongeren kansen krijgen, en waar niemand zich tweederangsburger hoeft te voelen. Wij zijn de generatie die niet wacht tot het beter wordt, maar die zelf de stad opnieuw opbouwt.

Wij zijn de stem van de Hagenees van nú en de toekomst!

**DREERRIE
VOOR
DEN HAAAG**

10 DOELEN

1. EEN GEMEENTE VOOR HEEL DEN HAAG

Een van de grootste problemen in Den Haag is de steeds groter wordende kloof tussen het stadhuis en de stad eromheen. Voor veel bewoners is de gemeente tegenwoordig slechts een instantie waar je belasting aan moet betalen, die de straat voor je deur open gooit wanneer het je niet uitkomt, jouw auto de stad uit wil, enzovoorts. De gemeente moet weer in dienst komen te staan van de bewoners van de stad. Een keer in de vier jaar komen stemmen is niet de betrokkenheid die deze kloof gaat overbruggen.

Met Drerrie voor Den Haag (DvD) in de raad zullen we er alles aan doen om onze leden en de rest van Den Haag op een luchtige en informatieve manier te betrekken bij het bestuur van onze stad. Onze leden zullen de mogelijkheid krijgen om direct zaken op de agenda in de gemeenteraad te kunnen krijgen en zo zullen zij bij grote beslissingen per ledenraadpleging een doorslaggevende stem kunnen geven in hoe de partij zich opstelt in de raad.

Verder pleit Drerrie voor Den Haag voor de volgende maatregelen:

Opzetten wijkraden

Naar het model van andere steden, zoals Rotterdam, zouden we in Den Haag gekozen wijkraden moeten krijgen, die elke twee jaar worden verkozen. Op deze manier wordt er op een laagdrempelige manier de kans geboden om bewoners zich te mengen in wat er gaande is in de wijk en zo een brug te slaan tussen hen en de gemeente. Laat jongeren vanaf 16 jaar al kunnen stemmen en deelnemen aan deze verkiezingen.

Behouden én versterken van inspraakrecht in de gemeenteraad

DvD wil niet alleen het inspraakrecht behouden, maar ook uitbreiden. Als bewoners zich organiseren, moet hun stem gewicht hebben. Wanneer een wijk bijvoorbeeld met voldoende handtekeningen komt, moet het college verplicht in gesprek, of de kwestie op de raadsagenda plaatsen. Daarnaast willen we onderzoeken hoe we in Den Haag vormen van bindende burgerbesluiten kunnen invoeren, zodat bewoners niet alleen mogen praten, maar ook echt kunnen beslissen over hun stad.

Maatwerk voor de hele stad

Den Haag is een mengelmoes aan inwoners vanuit alle windstreken, die samen een levendige stad vormen. Het woongenot van de inwoners moet voorop staan in heel de stad, maar waar het mogelijk is moet er ook de vrijheid zijn om een bruisende stad te vormen. Op plekken waar het kan en er zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt, moet een levendige buitenruimte worden gestimuleerd. Als er in wijken vanuit de bewoners behoefte is aan latere openingstijden, zoals tijdens de lange zomerdagen of de ramadanmaand, dan moet de gemeente dit kunnen faciliteren.

2. BETAALBAAR WONEN IN DEN HAAG

De wooncrisis raakt jongeren in Den Haag hard – velen kunnen geen eigen plek vinden en blijven noodgedwongen in hun ouderlijk huis wonen. Een stad zonder haar bewoners stelt niets voor en wonen is een recht. Eenzaamheid is overal een groot probleem en in steeds meer buurten is er geen sociaal leven meer. Wij willen dat de gemeente een woonfilosofie ontwikkelt, die sociale cohesie voorop stelt. Zodat de bewoners die graag in hun eigen wijk willen blijven wonen, van jong tot oud, dat kunnen en er zo min mogelijk struikelblokken zijn om in jouw bekende omgeving te blijven. Om dit aan te pakken stellen wij concrete doelen op voor betaalbare huisvesting:

Bouw van 5.000 betaalbare jongerenwoningen vóór 2030

De gemeente Den Haag streeft ernaar tot 2030 in totaal 30.000 nieuwe woningen te bouwen, waarvan ten minste 30% sociale huur. Wij willen hiervan 5.000 units reserveren voor jongeren en studenten met een laag inkomen. Dit verkort de wachttijd voor een sociale huurwoning aanzienlijk.

Innovatieve huisvestingsoplossingen

Versnel realiseren via flexwonen en ombouw van leegstaand vastgoed. Zo kunnen containerwoningen en tijdelijke prefab units snel woonruimte bieden voor woningzoekende jongeren. Daarnaast willen we dat de gemeente er alles aan doet om barrières weg te halen die jongeren bestraffen voor het samenwonen met hun familie, zoals het intrekken van ondersteuning voor de ouders.

Leren van woonmodel in Wenen

Den Haag moet radicale keuzes durven maken voor volkshuisvesting. In Wenen woont ~60% van de huishoudens in betaalbare, niet-commerciële huurwoningen (toegankelijk tot ~€50.000 inkomen) met huurprijzen rond €8 per m². De gemeente financiert mee en accepteert een lange terugverdientijd om huren laag te houden. Wij willen dit voorbeeld volgen door jaarlijks substantieel te investeren in nieuwe sociale woningen. Zo behouden we jongeren voor de stad in plaats van dat ze wegtrekken wegens woningnood. De gemeente moet zich ook houden aan keiharde eisen voor betaalbare woningen bij projectontwikkelaars, met boeteclausules voor ontwikkelaars die zich niet houden aan gemaakte afspraken.

Invoeren van een leegstandsbelasting

Met de invoering van een leegstandsbelasting kan de gemeente eigenaren van panden en gebouwen motiveren om hun eigendommen op te lappen en in gebruik te nemen. Er is een enorm gebrek aan woonruimte in Den Haag en daarom kunnen we het als stad niet meer veroorloven dat gebouwen worden onttrokken aan de voorraad. Met het geld dat initieel wordt opgehaald kan de gemeente investeren in het ondersteunen van huurders bij het halen van hun recht en het aanpakken van misstanden in de verhuur op deze krappe markt.

3. IEDEREEN EVEN VEILIG IN DEN HAAG

Iedereen in Den Haag moet zich veilig voelen én gelijk behandeld worden. Helaas ervaren veel Haagse jongeren met een migratieachtergrond nog etnisch profileren en wantrouwen jegens de politie. Ons doel is een omslag van repressie naar verbinding. Deze aanpak werpt vruchten af. Door burgers in alle wijken actief meer te betrekken bij hun woonomgeving, zorg je ervoor dat ze niet meer het gevoel hebben dat de gemeente er vooral is om ze op te komen jagen of te komen corrigeren.

Faciliteer ruimte voor ontmoeting en vertrouwen in de wijken

In plaats van jongeren te benaderen als een risico, moet de gemeente investeren in plekken waar ze zich welkom voelen. Er is niets mis met samen buiten zijn. Het probleem is dat er te weinig plekken zijn waar dat mag. De gemeente moet daarom actief ontmoetingsplekken creëren en onderhouden, zoals bankjes, sportplekken en tafels op logische locaties als het Zuiderpark of Scheveningen. Zo hoeven jongeren niet meer uit te wijken naar parkeerplaatsen of portieken. Ook moeten buurtcentra vaker open kunnen zijn voor een kop koffie of om gewoon samen te komen; niet elk gesprek hoeft een agenda te hebben om waardevol te zijn.

Initiatieven die vanuit bewoners zelf komen om hun wijk leefbaar te maken, zoals buurtvaders of jongerenprojecten, moeten direct en laagdrempelig ondersteund worden met gemeentelijke faciliteiten en kleine subsidies. Het aanvragen daarvan moet eenvoudig zijn, zonder afhankelijkheid van grote organisaties of stichtingen die het proces traag en afstandelijk maken. Op die manier ontstaat vanzelf meer wederzijds begrip tussen jongeren, buurtbewoners en de autoriteiten. Veiligheid groeit niet uit controle, maar uit ruimte en vertrouwen.

Streng monitoring van proactieve handhavingsacties en geweldstoepassingen

Proactieve handhaving, zoals stop- en fouilleeracties, moet streng worden gemonitord. Gegevens hierover moeten jaarlijks worden gepubliceerd, uitgesplitst naar wijk/achtergrond om transparantie te vergroten. Dit soort handhaving kan ervoor zorgen dat bewoners zich zomaar opgejaagd voelen en opent juist de deur naar etnisch profileren. Dit terwijl bijvoorbeeld de politie steeds meer werkdruk ervaart en burgers zelf merken dat er weinig aandacht is voor het oplossen van diefstal of fraude. Alleen zo kan de stad eerlijk bijhouden of beleid echt bijdraagt aan veiligheid, of vooral wantrouwen kweekt. Veiligheid groeit niet uit controle, maar uit ruimte en vertrouwen.

Totaalverbod op mosquitoapparaat

De zogeheten “Mosquito” is een apparaat dat een hoge piep produceert dat alleen jongeren kunnen horen, om ze weg te jagen. Dit apparaat wordt steeds vaker gebruikt, zelfs door woningbouwcorporaties in hun gebouwen. Deze apparaten maken het leven van jongeren zuur in Den Haag en verkleinen de leefbare omgeving voor hen. Overlast los je niet op door jongeren te verjagen, dus verbiedt dit apparaat.

4. ONDERWIJS EN KANSEN VOOR DE JEUGD

Elk Haags kind – ongeacht achtergrond – verdient een eerlijke start en diploma. Toch is het voortijdig schoolverlaten onder jongeren met een migratieachtergrond nog altijd hoger dan bij leeftijdsgenoten zonder migratieachtergrond. Dit betekent dat het ergens in het proces misgaat. Scholen zoals die van de Johan de Witt scholengroep zijn voorbeelden van hoe scholen een veilige leeromgeving kunnen zijn, voor kinderen die heel goed kunnen leren en kinderen die wat meer hulp nodig hebben. De gemeente moet leren van deze mooie voorbeelden en proberen deze goede lijn door te trekken:

Onderadvisering tegengaan, zwart-op-wit recht op ophoging

Elke leerling krijgt na de eindtoets/doorstroomtoets een herijking van het schooladvies. Bij een hogere score volgt ophoging als norm, niet als gunst. Ouders en leerling krijgen kosteloos een onafhankelijke second opinion. Scholen werken met jaarlijkse kalibratiesessies en bias-training; de Inspectie en gemeente volgen adviespatronen per school en wijk.

Stagediscriminatie aanpakken bij de bron

De gemeente organiseert een stagegarantie: anonieme matching via een gemeentelijk loket, mysteryguest-toetsen op bedrijven, en harde consequenties. Bedrijven die discrimineren worden uitgesloten van gemeentelijke opdrachten en subsidies; partners die goed presteren krijgen voorrang. Opleidingen krijgen ondersteuning om stages eerlijk te verdelen, met snelle escalatie als studenten worden geweigerd. investeer in organisaties die zich inzetten tegen stagediscriminatie

Mentor- en maatjesprogramma op elke middelbare school

Bouw voort op succesvolle initiatieven zoals het Stagehuis Schilderswijk, waar oudere jongeren als buddy brugklasleerlingen begeleiden. Binnen twee jaar heeft elke middelbare school in kwetsbare wijken een mentoraat waarin studenten en professionals coachen en huiswerkbegeleiding geven. Hiermee houden we leerlingen gemotiveerd en verlagen we het risico op uitval.

Keuzevrijheid en aspiratie:

Jongeren met talent moeten kunnen doorstromen. We stimuleren scholen met brede klassen, zodat leerlingen niet onnodig lager instromen door een gebrek aan opties. Ook zorgen we voor rolmodellen: voorlichting door Haagse professionals met inspirerende verhalen om te laten zien welke loopbanen mogelijk zijn. Dit vergroot de ambitie en het netwerk van onze jongeren.

Open Onderwijsmonitor met verbonden acties

Jaarlijks openbaar dashboard met cijfers per school en wijk: advies vs eindtoets, doorstroom, zittenblijven, schorsingen, stageplaatsing en diploma's. Waar achterstanden zichtbaar zijn, volgen concrete verbeterplannen, en middelen bewegen mee met de grootste opgaven. Succes is simpel: het diploma wordt gehaald ongeacht achternaam, en een stageplek is een recht, geen loterij.

5. DEN HAAG, ÉCHTE STAD VAN VREDE EN RECHT, IN WOORD EN DAAD

Nog geen dag nadat Oekraïne werd aangevallen door Rusland, kleurde het stadsbestuur ons stadhuis in de kleuren van de Oekraïense vlag. Nu is er in Gaza een zowat gelivestreamde genocide gaande, maar heeft onze gemeente nog geen enkel teken van solidariteit of steun getoond richting de Palestijnse bevolking. Dit terwijl er voor veel Hagenezen geen dag voorbijgaat zonder dat ze denken aan de beelden van vermoorde en uitgehongerde Palestijnen. Veel inwoners van Den Haag voelen terecht dat er een dubbele maat heerst en dat niet alle mensenlevens evenveel waard zijn in de ogen van onze overheid. In een steeds verhardend politiek klimaat in Nederland, is het tijd dat onze gemeente het juiste voorbeeld geeft. Spreek je als gemeente uit tegen deze genocide, benadruk het bestaanrecht van het Palestijnse volk en bied steun waar kan.

Solidariteit met Gaza: menselijkheid kent geen selectieve maat

Als stad die haar identiteit ontleent aan vrede en recht, kunnen we niet selectief zijn in ons mededogen. Den Haag moet nu het voortouw nemen voor Gaza: symbolisch, diplomatiek en praktisch. Dat betekent zichtbaar solidariteit(banden) tonen, lokaal hulp en opvang faciliteren, en waar mogelijk bijdragen aan veilige hulpstromen en wederopbouw via partnersnetwerken. De stad die zichzelf “internationale hoofdstad van vrede en recht” noemt, moet die titel ook verdienen in haar daden.

Bescherm en versterk het hart van internationaal recht

Tegelijk moet Den Haag haar rol als gaststad van het Internationaal Strafhof (ICC) en het Internationaal Gerechtshof (ICJ) versterken, juist nu die instellingen wereldwijd onder druk staan. Onze gemeente heeft niet alleen een logistieke, maar ook een morele verantwoordelijkheid. Er moeten vaste overlegstructuren komen tussen de gemeente en de hoven, om de veiligheid, toegankelijkheid en zichtbaarheid van hun werk te garanderen. Daarnaast hoort daar een educatief programma bij voor scholen en jongeren, waarin de basisprincipes van internationaal recht tastbaar worden gemaakt. Vrede en recht moeten niet alleen in het centrum van de stad huizen, maar ook in het bewustzijn van de bewoners.

Herstelrelaties en solidariteitsverbanden met (post)koloniale gebieden

Als derde spoor nemen we initiatief om vrede en recht actief te faciliteren in (post)koloniale gebieden / plaatsen delict waarmee Den Haag historisch verbonden is. We bouwen aan duurzame, gelijkwaardige stedelijke partnerschappen gericht op kennisuitwisseling, mensenrechten, anti-discriminatie, drinkwater en leefbaarheid. In plaats van vrijblijvende vriendschapsbanden kiest Den Haag voor structurele samenwerking met steden die onze inzet en expertise kunnen gebruiken. Dat kan door projecten samen met Haagse kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en lokale gemeenschappen te organiseren — niet van bovenaf, maar van mens tot mens.

6. ZORG EN WELZIJN OP MAAT VOOR JONGEREN

Het mentale en sociale welzijn van jongeren verdient topprioriteit. Uit cijfers blijkt dat in 2021 18% van de Nederlandse jongeren zich psychisch ongezond voelt, bijna een verdubbeling ten opzichte van 2019 (cbs.nl). In regio's met veel armoede zien we bovendien dat jongeren minder makkelijk de weg naar hulp vinden (drempels door stigma, taal en vertrouwen). Onze plannen richten zich op laagdrempelige, cultuursensitieve zorg, met heldere doelen:

Wijkgerichte jeugdteams voor mentale gezondheid

Uiterlijk in 2026 heeft ieder stadsdeel een inlooppunt voor jeugdpsycholoog/coach geïntegreerd in het buurtcentrum of school. We verlagen de drempel door de zorg letterlijk “naar de jongere toe” te brengen. Hulpvragen kunnen anoniem en in de eigen taal gesteld worden. Succes meten we via het aantal jongeren dat tijdig hulp ontvangt en de duur van wachttijden per wijk.

Destigmatisering en voorlichting

De gemeente zet campagnes in op Haagse scholen en in buurthuizen om openheid over mentale gezondheid te bevorderen. Jongeren met diverse achtergronden worden getraind als peer educators, zodat hulp bespreekbaar wordt in de taal van de straat. Ook fysieke gezondheid en bestaanszekerheid vallen onder welzijn: schoolmaaltijden, jeugdgezondheidszorg en de Ooievaarspas blijven toegankelijk en laagdrempelig. Armoede mag nooit een drempel zijn om gezond op te groeien.

Extra zorg voor jongeren in kwetsbare situaties

Naast algemene voorzieningen moeten we gericht aandacht geven aan jongeren die dreigen buiten beeld te raken; zoals alleenstaande moeders, thuisloze jongeren of jongeren zonder vangnet. De gemeente richt een snelle hulplijn in voor deze groepen, waar binnen 48 uur contact wordt gelegd met een hulpverlener of begeleider. We werken aan veilige opvangplekken en begeleid wonen voor jongeren die geen stabiele thuissituatie hebben, in samenwerking met lokale organisaties. Deze aanpak is niet alleen zorg, maar ook preventie: hoe eerder we iemand zien, hoe kleiner de kans dat die jongere uitvalt of op straat belandt.

Goede zorg en welzijn vormen de basis van deelname aan de samenleving. Alleen als jongeren zich mentaal, sociaal en fysiek gesteund voelen, kunnen ze echt meedoen, dromen en bouwen aan de toekomst van onze stad. Ook fysieke gezondheid en bestaanszekerheid vallen onder het welzijn. Daarom houden we bijvoorbeeld schoolmaaltijden en jeugdgezondheidszorg toegankelijk. We zorgen dat armoede onder kinderen bestreden wordt via o.a. de Ooievaarspas en kindpakketten. Goede zorg en welzijn vormen de basis zodat elke jongere volwaardig kan participeren.

7. WERK EN INKOMEN: EERLIJK INKOMEN VOOR IEDEREEN

Jongerenwerkloosheid is gedaald ten opzichte van tien jaar geleden, maar de kloof tussen verschillende groepen blijft bestaan. Ons doel is om deze kloof te dichten en iedere jongere (aan werkervaring) of opleiding te helpen. Daartoe voeren we de volgende maatregelen in:

Boycot het jeugdloon

Iedereen die, direct of indirect, met de gemeente werkt of wordt ingehuurd, moet alle medewerkers een eerlijk loon betalen. Jeugdloon is geen eerlijk loon, want je krijgt door je leeftijd minder geld voor hetzelfde werk. Dus de gemeente zou als beleid moeten invoeren dat er geen opdrachten worden gegeven of bedrijven worden ingehuurd die jeugdlonen betalen aan 18-plussers.

Social return voor jeugdwerkgelegenheid

Den Haag hanteert al social-return-verplichtingen bij grote aanbestedingen (5% van de opdrachtsom moet naar banen of stages voor kwetsbare groepen). We breiden dit uit met een bredere invulling van social return, die verder gaat dan de Participatiewet. Ook jongeren zonder startkwalificatie, statushouders in inburgering, mensen uit de jeugdzorg of beschermd wonen en langdurig werkzoekenden zonder uitkering krijgen een plek binnen dit beleid. Met een focus op jongeren: bedrijven die met de gemeente werken, moeten waar mogelijk Haagse jongeren inzetten voor leerbanen, werkstages of startersfuncties. Dit levert jaarlijks honderden nieuwe kansen op. We monitoren dit via het aantal gerealiseerde leerwerkplekken – streven is minimaal 300 extra plekken per jaar via social return.

Gemeentelijk zomerstageprogramma

De gemeente organiseert een zomerstageprogramma met uiteenlopende stagemogelijkheden voor studenten en scholieren uit Den Haag. Hiermee kun je als vliegwieltje fungeren voor jongeren die het moeilijk hebben om een voet tussen de deur te krijgen op de stagemarkt. Daarnaast ondersteunen we jonge werkzoekenden met intensieve coaching (buddy's uit het bedrijfsleven) en schuldhulp als dat obstakels zijn. Geen enkele jongere mag aan de kant blijven staan – dat is zowel sociaal als economisch cruciaal.

Startup-fondsen voor jong talent

We richten een Haags Jongeren Innovatie Fonds op dat microkredieten (bijv. €5.000-€25.000) verstrekt aan startende ondernemers onder de 30, zeker uit ondervertegenwoordigde groepen. Jaarlijks ondersteunen we minstens 50 jonge startups hiermee. Daarbij koppelen we ze aan coaches uit het bedrijfsleven (denk aan succesvolle ondernemers van Haagse bodem). Dit sluit aan bij de bestaande gemeentelijke stimulansen voor impactondernemers, maar maakt ze toegankelijker voor lokaal talent in bijvoorbeeld Transvaal of Moerwijk.

Ondernemersscholen en hubs

In samenwerking met scholen en de Haagse Hogeschool openen we twee Jeugd Ondernemershubs – laagdrempelige werkplekken met workshops over boekhouden, marketing en acquisitie. Jongeren kunnen hier hun bedrijfsidee pitchen en wellicht deelname aan een incubator winnen. Den Haag investeert al in locaties als Apollo 14 voor startups; wij willen expliciet plekken reserveren voor kleinschalige initiatieven uit de wijk. Succesindicator: het aantal jonge ondernemers in Den Haag neemt toe met 20% in 5 jaar, en de diversiteit daarvan (meer Haagse founders, meten via KvK-data).

8. DUURZAME EN LEEFBARE WIJKEN

Jongeren geven om klimaat én hun directe leefomgeving. Als Den Haag in 2030 klimaatneutraal wil zijn, moeten we nu handelen op een manier die ook jongeren in kwetsbare wijken ten goede komt. Onze plannen koppelen duurzaamheid aan betere leefbaarheid in achtergestelde buurten – zodat iedereen profiteert. Kernpunten:

Investeren in kwetsbare wijken

Den Haag Zuidwest (Escamp) kent een opeenstapeling van problemen, maar staat nu ook aan de vooravond van enorme vernieuwing. Er komen de komende 20 jaar 10.000 nieuwe woningen, grootschalige renovaties en een energietransitiedenhaag.nl. Wij zorgen dat hierbij bewoners participeren en dat ten minste 30% van de lokale bouw- en groenprojectbanen naar wijkbewoners/jongeren gaat. Ook stellen we als doel dat de leefbaarheidsscore (Haagse leefbaarheidsmonitor) van deze wijken binnen 10 jaar stijgt tot het stadsbreed gemiddelde.

Klimaatneutrale stad, met groene banen

De gemeente heeft als ambitie al in 2030 (hele stad) klimaatneutraal te zijn rijksoverheid.nl, een pittig doel dat we omarmen. We willen dat jongere generaties hier actief bij betrokken zijn. Concreet richten we een jongeren-klimaatcorps op dat wordt ingezet bij isolatieprojecten, plaatsen van zonnepanelen op huurflats, aanleggen van groenstroken etc. Dit creëert werkgelegenheid en verhoogt het draagvlak. Uiterlijk 2025 starten 100 Haagse jongeren een betaalde opleiding/baan in de klimaataanpak (bijv. via een leerwerkbedrijf in de energietransitie).

Groen en gezonde openbare ruimte

Elk kind zou in een schone, veilige buurt moeten opgroeien. We plannen een groenoffensief: minstens 5.000 extra bomen en 100.000 m² groen erbij in de versteende wijken voor 2030, om hitte-eilanden tegen te gaan en speelruimte te creëren. Bewoners worden betrokken bij buurttuinprojecten en krijgen zeggenschap via wijkraden over de herinrichting van pleinen. Ons doel is dat binnen 5 jaar in iedere wijk een ontmoetingsplek is gerealiseerd (parkje, basketbalveld, buurthuis) waar jongeren graag komen – dit meten we via gebruikscijfers en buurtenquêtes.

Duurzaamheid is niet alleen een milieukwestie, maar ook een vraagstuk over sociale duurzaamheid. Een leefbare wijk betekent minder overlast en meer trots. We benutten de energie en solidariteit die al in gemeenschappen zit. Bewonersinitiatieven krijgen ondersteuning en jongeren worden gestimuleerd hun eigen buurt te verbeteren (met een prijsvraag of wijkbudget voor jeugdprojecten). Zo zorgen we samen voor toekomstbestendige wijken waar het goed wonen is.

9. PARKEREN EN TOEGANKELIJK OPENBAAR VERVOER EN MOBILITEIT

Mobiliteit is vrijheid. Voor veel jongeren zijn dure vervoerskosten echter een obstakel om te gaan studeren, werken of deelnemen aan de stad. Wij willen radicaal inzetten op toegankelijk openbaar vervoer voor jongeren – een maatregel die haalbaar is en elders al zijn nut bewijst. De politiek heeft er een handje van om dingen te verbieden, zonder een goed alternatief te bieden. De inzet van ons beleid is dat er plek is voor iedereen in onze stad, maar dat de inwoners voorrang moeten krijgen op de openbare ruimte in hun eigen stad.

Gratis en veilig openbaar vervoer voor iedereen in 2035

Uiterlijk in 2026 moeten alle jongeren t/m 25 jaar binnen Den Haag gratis met tram, bus en RandstadRail kunnen reizen in Den Haag. Dit breiden we in fases uit (eerst bijvoorbeeld scholieren tot 18 jaar in 2024, daarna studenten, enz.). De financiering komt uit een verschuiving van budgetten (minder wegenuitbreiding, meer OV-subsidie) en samenwerking met het Rijk.

We willen nachtbussen in het weekend zodat uitgaande jongeren veilig thuis komen, en meer frequentie naar wijken die nu slecht bediend worden (zoals nieuwe lijnen richting Zuidwest waar 20.000 extra inwoners bij komen). Fietsinfrastructuur blijft belangrijk: doorfietsroutes en veilige fietsstallingen bij scholen krijgen voorrang op nieuwe autoprojecten. Ons meetbare doel is een stijging van het OV-gebruik door jongeren met 50% tegen 2028, en een daling van verkeersincidenten met jongeren (door minder scooterritten en meer OV/fiets).

Gratis OV bevordert zowel gelijkheid als klimaatdoelen. In Luxemburg geven ze al het goede voorbeeld. In Den Haag kunnen we op deze manier forenzen die in hun eentje in de auto komen, met een autotax in het centrum motiveren om te carpoolen of het OV te nemen naar onze stad.

Parkeergelegenheid

In steeds meer wijken is het bijna onmogelijk om een parkeerplek te vinden. Niet iedereen in Den Haag heeft een baan waar ze thuis kunnen werken of kunnen fietsen naar hun werk. Sommigen werken in de industrie of draaien nachtdiensten. Anderen moeten in andere delen van het land zijn. Een auto bezitten is niet voor iedereen een decadente slechte gewoonte. De gemeente moet in het centrum daarom meer parkeerplekken reserveren voor vergunninghouders. Parkeergarages hebben voldoende ruimte om mensen van buitenaf op te vangen. En bezoekers van bewoners kunnen in de wijk parkeren met de bezoekersuren die bewoners hebben. Parkeren moet gratis zijn tijdens nationale feestdagen.

De gemeente Den Haag zou, net als bijvoorbeeld in Rotterdam, ernaar moeten streven om parkeergarages in eigen beheer te nemen. Dit geldt voor zowel nieuwe als bestaande garages. Bewoners hebben nu te maken met commerciële partijen als Q-Park, die zelfs garages onder hun eigen flats beheren. Nergens voor nodig en de gemeente zou hierin het voortouw moeten nemen, om zelf garages te beheren.

Gratis OV klinkt radicaal, maar zoals een New Yorkse politicus het verwoordde: “het is een keuze om openbaar vervoer duur te laten zijn – we kunnen ook anders kiezen”. Wij kiezen voor toegankelijkheid. Een investering in mobiliteit voor jongeren is een investering in hun toekomst en in een schonere, eerlijkere stad.

10. CULTUUR EN SPORT VOOR IEDEREEN

Jongeren moeten zich kunnen ontplooiën buiten school en werk. Toegang tot sportclubs, muziek, kunst en ontmoeting is essentieel voor hun ontwikkeling en het gevoel erbij te horen. We willen alle Haagse jongeren – ongeacht inkomen – laten meedoen aan cultuur en sport, en de stad actief hun talenten laten vieren. Acties die we nemen:

Uitbreiding Ooievaarspas en kindregelingen

De Ooievaarspas geeft korting op allerlei activiteiten (sport, cursus, museum) voor mensen met een laag inkomen. Wij zorgen dat meer aanbieders zich aansluiten en verhogen de vergoeding. Kinderen van 4-18 jaar uit gezinnen $\leq 130\%$ van het sociaal minimum kunnen nu al via Stichting Leergeld contributie en sportspullen vergoed krijgen leergelddenhaag.nl – wij bouwen dit uit tot 21 jaar. Doel: geen enkele jongere hoeft om financiële redenen te stoppen met een sport of hobby.

Meer buurtsportcoaches en culturele broedplaatsen

We zetten 20 extra buurtsportcoaches in die in wijken toernooien en trainingen organiseren, specifiek waar overlast en verveling speelt. Bijvoorbeeld voetbaltoernooien tussen wijken, dans- of freerun-workshops (Den Haag heeft al succesvolle freerunclubs waar jongeren via Ooievaarspas €450 van contributie vergoed krijgen). Tegelijk openen we twee nieuwe jeugdcultuurcentra (één in Zuidwest, één in Schilderswijk) met oefenruimtes, studio's en begeleiding voor muziek, theater, vlog of andere creatieve uitingen. We meten succes aan het aantal deelnemende jongeren – dat willen we in 4 jaar verdubbelen in aandachtswijken.

Viering van diversiteit en talent

Den Haag is cultureel rijk dankzij zijn diversiteit. We ondersteunen initiatieven om die te vieren, zoals het Haagse Wereldfestival waarin verschillende gemeenschappen (Turks, Marokkaans, Surinaams, etc.) samen een evenement organiseren. Ook geven we jonge makers een podium in bestaande festivals (Parkpop, Clubhot, etc.). Het idee is dat jongeren zichzelf vertegenwoordigd zien in het Haagse culturele aanbod. Een meetbaar resultaat is bijvoorbeeld hogere participatie: we streven ernaar dat bezoeken aan bibliotheek, musea, sportclubs door Haagse jongeren met 25% stijgt bij lagere inkomensgroepen (gemeten via pasgebruik en enquêtes).

Naast plezier en ontwikkeling heeft deze agenda ook een preventief effect. Jongeren die actief zijn in sport of kunst, zijn minder vatbaar voor negatieve invloeden. Zoals een jongerenwerker zei: “We hielden altijd van voetballen... nu wordt er meer het gesprek aangegaan, ook met wijkagenten hebben we een hele goede band” nporadio1.nl – deelname aan constructieve activiteiten verbetert ook de band met de samenleving. Daarom investeren we hierin; het rendement is een generatie die zich gezien, gezond en gemotiveerd voelt.

**STEM OP
JEZELF**

DRERRIEVOORDENHAAG.NL